

Lunds Universitet
Institutionen för nordiska språk
Karin Malmgren

KANDIDATUPPSATS
Svenska som andraspråk, VT15

Nykterister är _____ (munter)
En uppsats om lexikala distraktorer

Handledare: Anna Flyman Mattsson
Institutionen för nordiska språk

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Syfte och forskningsfrågor	3
2. Teoretisk bakgrund	5
2.1 Distraktorer.....	5
2.2 Processbarhetsteorin	6
2.3 Ordförråd.....	9
3. Metod och material	11
3.1. Processbarhetsteorin	12
3.1.1 Nivå 3.....	12
3.1.2 Nivå 4.....	12
3.2 Språkbanken	12
3.3 Att mäta receptivt ordförråd	13
3.4 Informanterna	14
3.5 Förtesten	14
3.5.1 Förtest 1 - PT-nivå	15
3.5.2 Förtest 2 - Basordkunskap	15
3.5.3 Resultat - Pilotstudien.....	15
3.5.4 Resultat - Förtest 1	16
3.5.5 Resultat - Förtest 2.....	17
4. Resultat	18
4.1 Pilostudie.....	18
4.2 Bakgrund	18
4.2.1 PT-nivå 3	19
4.2.2 PT-nivå 4	19
4.3 Resultat.....	21
5. Diskussion	24
5.1 Metoddiskussion.....	24
5.2 Resultatdiskussion.....	27
5.3 Avslutning	28
Litteratur	29
Bilagor	30

1. Inledning

Under min verksamhet som SFI-lärare har jag lagt märke till att vissa luckövningar med syftet att träna ett visst grammatiskt moment innehåller olika *distraktorer*. Det kan röra sig om svåra ord och uttryck eller namn på platser eller personer som inte är en självklar del av någons referensram. Nedan följer några exempel hämtade ur två olika läromedel:

Astrid Lindgren har _____ Pippi Långstrump. (skriva)
Mormor hade _____ GOD JUL med darrig handstil. (skriva)
(Fjellström 2010:7)

Om ni slutar röka kan ni minska _____ (utgifter) (possessiva pronomen)
Eleverna i klass 1c fick studera själva igår, för läraren blev _____ och var tvungen att gå hem. (sjuk) (predikativ kongruens)
(Fasth & Kannermark 1996:135, 163)

Övningarnas explicita syfte är att träna verb, possessiva pronomen och adjektivböjning. Samtidigt innehåller meningarna olika eventuella distraktorer, exempelvis ord (*darrig, handstil, minska, utgifter, få* (hjälpverb) och *tvungen*), kulturspecifika namn (*Astrid Lindgren, Pippi Långstrump*) och strukturer (topikaliserad bisats). Exempel som dessa väcker frågan om *validitet*; mäter övningarna det som de är tänkta att mäta?

Eftersom jag främst är intresserad av ord och ordförråd undersöker jag i denna uppsats *lexikala distraktorer* i luckmeningar och hur de eventuellt påverkar produktionen av ett visst grammatiskt moment.

1.1 Syfte och forskningsfrågor

Syftet med uppsatsen är att undersöka om lexikala distraktorer eller s.k. *distraktorord* påverkar produktionen av en viss grammatisk struktur som motsvarar en nivå som inlärare processar men inte har automatiserat. Detta operationaliseras i form av luckmeningar på en nivå som processas men inte har automatiserats av informanterna. Lågfrekventa ord kommer att användas som lexikala distraktorer. Jag mäter eventuell påverkan på produktionen baserat på antalet korrekta svar. I uppsatsen vill jag få svar på följande frågor:

- Påverkas produktionen av en viss struktur som motsvarar informanternas processningsnivå som inte är automatiserad av lexikala distraktorer?
- Hur kan man testa lexikala distraktorerers eventuella påverkan?

Den andra frågan är relevant eftersom jag inte har funnit några liknande studier. Ett delsyfte med uppsatsen är således att undersöka hur man kan gå till väga för att studera lexikala distraktorer och deras eventuella påverkan.

Att studera ordförråd och lexikala distraktorer är relevant för till exempel lärare när de ska förklara ett nytt ord eller göra eget övningsmaterial. Det kan finnas en diskrepans mellan syftet med en viss övning och vad som faktiskt testas. Därför menar jag att validitet är en central term i sammanhanget eftersom den tvingar en att motivera valet av en viss övning. Med tanke på detta har uppsatsen även ett viktigt didaktiskt syfte.

I diskussionsdelen återvänder jag till mina forskningsfrågor och diskuterar dem.

2. Teoretisk bakgrund

I detta avsnitt redogör jag för den litteratur och de studier som är relevanta för min uppsats. Inledningsvis presenterar jag litteratur som jag har valt att inte fördjupa mig i. Därefter följer litteratur som jag använder mig av i min undersökning. Det börjar med ett avsnitt om distraktorer, följt av processbarhetsteorin. Slutligen kommer en genomgång av ordförråd.

1929 presenterades *Stroop-effekten* av John Ridley Stroop, som hade observerat att det skedde en fördröjning när någon skulle läsa upp ett färgord, som exempelvis *grön*, när det hade en avvikande färg (*grön*). Färgen röd *interfererade* med avkodningen av ordet *grön* (se t.ex. Stroop 1935: 646–47).

Teachability hypothesis som lanserades 1987 av Manfred Pienemann kan ses som en föregångare till processbarhetsteorin. I likhet med den handlar *teachability hypothesis* om att syntaktiska strukturer som kräver hög processningskapacitet kommer att läras in på ett senare stadium än syntaktiska strukturer som kräver lägre processningskapacitet. Enligt Pienemann bör bland annat lärare ha det i åtanke när de skapar material (se t.ex. Philipsson 2007:11).

Det finns mycket forskning inom läromedel och många har fokus på läsförståelse. Caroline Liberg har skrivit *Läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv - möjligheter och begränsningar* från 2001. Det finns även en sammanställning av läromedelsforskning av Monica Reichenberg som uppdaterades 2010.

Schemateorin handlar om att alla människor har olika referensramar eller *scheman* lagrade i långtidsminnet. Deras funktion är att förbereda oss på vår omvärld och relatera ny kunskap till vårt befintliga schema. Se till exempel Monica Reichenbergs avhandling *Röst och kausalitet i läromedelstexter* från 2000.

2.1 Distraktorer

I mina test använder jag mig av termen *lexikal distraktor* för att beskriva ett eller flera ord som stör förståelsen eller processningen av en mening. Det finns också andra tänkbara distraktorer, exempelvis syntax (jfr t.ex. fenomenet *saliens* hos Philipsson 2007:11) Denna uppsats handlar dock om lexikala distraktorer.

Ordet *distraktor* eller *distraktor-ord* har bland annat använts av La Heij, Steehouwer & Starreveld (1993). I deras artikel dras paralleller till den så kallade *Stroop-effekten* som har använts inom psykologin och psykolingvistik. Stroop-effekten har undersökts när testdeltagare har avkodat färgord som *röd* och *grön* som är färgade på ett avvikande sätt, t.ex. *röd* och *grön*. Orden är alltså färgade med en annan färg än den som de representerar. Detta medför en fördröjning i avkodningen - reaktionstiden blir längre. Färgerna utgör med andra

ord distraktorer för avkodningen (Stroop 1935: 646–47). Inom lingvistik har man observerat en *semantisk interferenseffekt*. Den semantiska interferenseffekten sker när någon ska benämna en färg eller en bild när dessa stimuli åtföljs av ett distraktorord som inte är relaterat till testordet. Det kan t.ex. röra sig om att någon ska benämna färgen *röd* samtidigt som den åtföljs av färgen *blå*. Då hämmas produktionen av *röd* eftersom *blå* är semantiskt relaterad till *röd*. Det finns även *fonologisk* respektive *ortografisk interferens*. Ett exempel på fonologisk interferens är när en testdeltagare får en beskrivning av ett ord som hen ska benämna, exempelvis *katt*, samtidigt som hen får se en bild på ett fonologiskt likt ord, exempelvis *hatt*. Testdeltagaren måste *inhibera* (undertrycka) distraktorn *hatt* för att kunna säga testordet *katt*; representationen av distraktorordet inhiberar ”hämtningen” av testordet. Man har även studerat motsatsen till interferens, d.v.s. *facilitering*. Om en testdeltagare ska benämna färgen *röd* sker *facilitering* om hen får den initiala bokstaven (La Heij, Steehouwer & Starreveld 1993:352–53, 357, 362–64).

2.2 Processbarhetsteorin

År 1998 lanserades den så kallade *processbarhetsteorin*, som förkortas PT, av Manfred Pienemann. Den bygger vidare på en modell av Willem Levelt från 1989 som handlar om språklig processning. Enligt processbarhetsteorin kommer andraspråksinlärare endast att producera strukturer som de har kapacitet att processa i realtid. Det antas finnas en universell hierarki för hur ett språks strukturer processas. Att processa ett språk involverar att tillägna sig de procedurmässiga färdigheter som krävs för att processa målspråket. En andraspråksinlärare måste skapa språkspecifika processningsrutiner för att hen ska kunna tillägna sig målspråksgrammatiken. Dessa rutiner involverar t.ex. ordföljdsregler och morfologi (tempus, numerus, genus, kasus etc.). Språklig processning handlar också om att ställa hypoteser om språket och omvandla hypoteserna till användbar kunskap. För att det ska kunna ske behöver andraspråksinläraren en viss kapacitet för att processa de strukturer som hen har hypoteser om. Förutsättningen för att ett ord ska kunna tilldelas grammatiska kategorier är emellertid att ordet i fråga finns i andraspråksinlärarens lexikon (Philipsson, 2007:11, Pienemann & Kessler, 2011:28, Pienemann & Håkansson 1999:385–86, 389).

Enligt processbarhetsteorin finns det en universell hierarki för vilka strukturer som en inlärare tillägnar sig: *processbarhetshierarkin*. Den består av språkspecifika strukturer som delas in i fem stadier. Se modellen nedan för svenska, som ska läsas nedifrån och upp (Flyman Mattsson & Håkansson, 2010:16):

Tabell 1 Processbarhetshierarkin

Nivå		Morfologi	Syntax
5	Grammatisk information mellan satser, skillnad huvudsats/bisats		Negation före verb i bisats <i>Eftersom jag inte lagade mat igår...</i> Rak ordföljd i indirekt fråga <i>Han frågade, om jag lagade mat igår.</i>
4	Grammatisk information inom satser, mellan fraser	Predikativ kongruens <i>flickorna är unga</i>	Inversion <i>Igår lagade jag mat</i>
3	Grammatisk information inom fraser, frasmorfologi	Attributiv kongruens <i>unga flickor</i> Sammansatta verbformer <i>ska titta, har tittat</i>	Rak ordföljd efter initialt adverb <i>*Igår jag lagade mat</i>
2	Ordklass, lexikal morfologi	Böjningsmorfem <i>flick-or</i> <i>tittar - tittade</i>	Subjekt före verb <i>Jag lagade mat igår</i>
1	Ord	Oböjda ord <i>flicka</i>	Enstaka konstituenten

Inlärare bygger upp sin svenska med utgångspunkt från oböjda ord. Dessa får på ett senare stadium böjningsmorfem; substantiv appliceras med definithet och numerus och verb böjs efter tempus. Inläraren använder sig av rak ordföljd. På nästa nivå har inläraren kapacitet att processa grammatisk information inom fraser. Detta realiseras i form av attributiv kongruens och sammansatta verbformer. På den här nivån börjar inläraren topikaliserat andra satsdelar än subjekt, exempelvis adverb. Inversion är obligatorisk i den kontexten, men den uteblir för inlärare som processar nivå 3. På nivå 4 processas grammatisk information mellan olika fraser. Detta innebär att inläraren kan producera predikativ kongruens. På den här nivån klarar inlärare även att genomföra inversion efter topikaliserat icke-subjekt. Nivå 5 handlar i svenskan om skillnaden mellan huvudsatser och bisatser. Skillnaden består i den normala¹ placeringen av negationen och satsadverbialen *inte*². I huvudsatser placeras *inte* efter det finita verbet. I bisatser placeras *inte* normalt³ före det finita verbet. I svenskan inleds direkta frågor med ett (1) finit verb (ja-/nej-frågor) eller med (2) frågeord:

- (1) Tittar du på TV?
- (2) Hur mår du?

Det gemensamma med de direkta frågorna är att subjektet hamnar *efter* det finita verbet. När dessa direkta frågor ska omvandlas till indirekta frågor blir resultatet följande:

- (3) Jag undrar om du tittar på TV.

¹ Satsadverbialen *inte* kan även placeras i slutet av en huvudsats, exempelvis *Jag tror dig inte*.

² Detta gäller också andra satsadverbial, exempelvis *faktiskt*.

³ I vissa kontexter har bisatser huvudsatsordföljd, t.ex. i tal: *Han sade att han kommer inte*.

(4) Jag vill veta hur du mår.

I indirekta frågor placeras subjektet i stället *före* det finita verbet. En inlärare som processar nivå 5 enligt PT kan producera syntax enligt ovan.

Hierarkin lärs in *implikationellt*, vilket innebär att strukturer på lägre nivåer är en förutsättning för att strukturer på högre nivå ska vara möjliga att processa. När ett stadium har processats börjar de givna strukturerna automatiseras. Då frigörs även resurser för att processa nästa stadium. För att ta reda på vilken nivå en inlärare befinner sig tittar man på förekomst i *obligatorisk kontext*. Den lingvistiska kontexten avgör vad som är en obligatorisk kontext. Om ett substantiv föregås av t.ex. *många* krävs att substantivet står i plural. Det finns emellertid inget krav på att substantivet ska vara målspråksenligt, men däremot måste singular- och pluralformen skilja sig åt. Därmed är *många boken* och *två bror* godtagbara pluralformer. Minst två produktiva exempel i obligatorisk kontext krävs för att en nivå ska räknas som processbar hos en inlärare (Pienemann & Kessler 2011:53–54).

Inom processbarhetsteorin är *processning* en central term. *Automatisering* är en närliggande term som används av Flyman Mattsson & Håkansson (2010). Automatisering kan definieras som förmågan att ”kunna kommunicera olika idéer på ett effektivt sätt och att producera sammanhängande tal utan att kommunikationsproblem uppstår” (s. 27). I praktiken kan det innebära att olika grammatiska strukturer finns integrerade i en inlärares språkliga kompetens. Förutsättningen för att grammatiska strukturer ska automatiseras är att de flyttas från arbetsminnet till långtidsminnet. Dessförinnan måste arbetsminnet bearbeta de grammatiska strukturerna. Under bearbetningen kommer vissa strukturer att sållas bort, medan andra kommer att flyttas till långtidsminnet, som kan lagra strukturerna under en längre tid. Härifrån hämtar inlärare automatiserade strukturer och omvandlar dem till yttranden. En inlärare kan exempelvis ha automatiserat pluralformen *-ar*, vilket gör att hen mer eller mindre obehindrat kan producera ord som *hundar* men också **bror*. Vid ett senare stadium kan pluralformen *-ar* komma att modifieras efter en *omstrukturering av språkssystemet* (Flyman Mattsson & Håkansson 2010:27–28).

Graden av automatisering kan mätas med andel korrekta förekomster av en grammatisk struktur. En nivå anses vara automatiserad när 80-90 % av strukturerna är målspråksenliga (ibid. 70).

2.3 Ordförråd

I detta avsnitt ska jag presentera hur ordförrådet fungerar hos andraspråksinlärare. När man talar om ordförråd gör man ofta en distinktion mellan *receptivt ordförråd* och *produktivt ordförråd*. Det receptiva ordförrådet avser de ord som man hör eller läser och förstår eller försöker förstå. Ord som man kan producera i tal eller skriven text hör till ens produktiva ordförråd. Att ha en receptiv kunskap om ett ord innebär bland annat att kunna känna igen det när man hör det och att kunna analysera dess beståndsdelar. Att ha produktiv kunskap om ett ord involverar å sin sida att t.ex. kunna uttala det korrekt, att kunna använda det korrekt i en mening och att kunna relaterade ord. Det finns också andra sätt att dela in ordförrådet, t.ex. *passivt* versus *aktivt ordförråd* (Nation 2013:46–47). I denna uppsats använder jag mig av distinktionen *receptiv/produktiv*.

Kunskapen om ett ord är ingen isolerad kunskap. Snarare innebär kunskapen om ett ord även kunskapen om ordets familj. En ordfamilj består av ett huvudord, dess böjningsformer och nära besläktade avledda former. Att kunna ett ord innebär även att kunna andra medlemmar i ordfamiljen. Om en inlärare förstår ordet *förstå* kan det innebära att hen kan dess böjningsformer *förstår*, *förstådd*. Man lär sig avledningar, som *förståelig* eller *förståelse* på ett senare stadium i språkutvecklingen (Nation 2001:47). Om en inlärare t.ex. förstår prefixet *miss-* och morfemet *förstå* krävs inte mycket för att hen ska förstå *missförstå* (Goulden, Nation & Read 1990:344). Som lärare är det viktigt att bygga ut sina elevers ordförråd genom att göra dem uppmärksamma på ords beståndsdelar. Om ett nytt ords beståndsdelar är delvis kända är det lättare att lära in. Kunskapen om rotmorfem och affix kan hjälpa inläraren att lära sig nya ord. Precis som med ord finns det mer eller mindre frekventa affix (Nation 2001:46–47, 264–66).

Innan ett ord kan analyseras måste det *segmenteras* (Viberg 2004:198–200). Det innebär att inläraren måste isolera former i ett yttrande. Det är exempelvis vanligt att en ändelse tolkas som en del av ordets stam eller, tvärtom, att en kort fras tolkas som ett oanalyserbart ord. Ord har tre sorters språkliga ledtrådar som man kan ta hjälp av när man ska *inferera*, det vill säga gissa sig till, betydelsen: *intralingval*, *interlingval* och *kontextuell* ledtråd. Intra- och interlingvala ledtrådar har att göra med ordets form. En intralingval gissning baseras på ett samband mellan ordet i fråga och avledda eller sammansatta former av samma ordstam, d.v.s. det som Nation (2001:47) refererar till som *ordfamilj*. Ett exempel på det är *rök - rökare - röksignal*. En interlingval gissning förutsätter att det finns vissa likheter mellan målspråket och ett annat språk som inläraren kan. Ett exempel på det är engelskans *girlfriend* och japanskans *garufurendo*. En kontextuell ledtråd innebär att inläraren tittar på sambandet

mellan ordet och dess kontext (Viberg 2004:198–200). Ett exempel på det är *Ivana åt en surströmming* där *åt* avslöjar att *surströmming* är något ätbart eller annorlunda uttryckt: *åt* faciliterar förståelsen av *surströmming*.

Det finns andra strategier än interferens som inlärare använder sig av när de möter ett okänt ord. Cai & Lee (2012:131) har förutom interferens studerat *ignorering* och *brist på uppmärksamhet*. Både *ignorering* och *brist på uppmärksamhet* påminner om fenomenet *inhibering*, det vill säga det att undertrycka eller bortse från något.

3. Metod och material

I detta avsnitt går jag igenom den metod och det material som jag använder mig av i min undersökning. Undersökningen består av tre test: ett huvudtest och två förtest: förtest 1 och förtest 2. Huvudtestet består av luckmeningar med eller utan lexikala distraktorer. För att fastställa vilka ord som inte utgör distraktorer har jag utformat ett test som mäter det, förtest 2. Jag har valt att kalla det *basordkunskap*, men mer specifikt handlar det om ord som inte utgör lexikala distraktorer för informanterna. Av utrymmesskäl var det inte möjligt att göra ett förtest med syftet att bestämma vilka ord som utgör distraktorer för informanterna.

Luckmeningarna i huvudtestet motsvarar en grammatisk struktur som flest informanter processar men ännu inte har automatiserat. Det är för att jag mäter om korrektheten påverkas av lexikala distraktorer. En inlärare som har automatiserat den grammatiska struktur som testas antas kunna ge rätt svar oberoende lexikala distraktorer. För att fastställa vilken nivå som processas men inte har automatiserats av flest informanter har förtest 1 utformats. Där mäter jag informanternas nivå enligt processbarhetsteorin. Den nivå som flest informanter processar men ännu inte har automatiserat återanvänds sedan i huvudtestet. På så sätt kan jag veta att strukturen som testas inte är en distraktor. Se tabellen nedan för en sammanfattning av testen och deras respektive syfte:

Tabell 2 Testen

Förtest 1	Underlag för PT-nivå
Förtest 2	”Basordkunskap” (ord som <i>inte</i> är lexikala distraktorer)
Huvudtestet	100 luckmeningar: 50 utan lexikala distraktorer, 50 med lexikala distraktorer

Nedan presenterar jag min metod. Därefter följer en presentation av mina informanter, varefter en längre genomgång av förtest 1 och förtest 2 inklusive pilotstudien görs. Till slut redogör jag för resultatet från de två förtesten.

3.1 Processbarhetsteorin

I förtest 1 använder jag mig av processbarhetsteorin (PT) som bedömningsinstrument eftersom den mäter inlärares processningsnivå på ett systematiskt sätt. I testet eliciteras nivå 3. Resultatet från förtest 1 visar att de flesta informanterna processar nivå 3 och att några av dem även processar nivå 4. Nedan följer därför en beskrivning av både nivå 3 respektive 4.

3.1.1 Nivå 3

På nivå 3 har andraspråksinläraren frigjort kapacitet för att producera grammatisk information inom fraser. Det tar sig bland annat uttryck i *sammansatta verbformer*. Sammansatta verbformer består av ett temporalt eller modalt hjälpverb och ett huvudverb. De kan delas in på följande sätt (efter Philipsson 2007:40):

Sammansatta verbformer med infinitiv: futurala och modala hjälpverb

Sammansatta verbformer med supinum: verb i perfekt och pluskvamperfekt

Hos de futurala hjälpverben och modala hjälpverben är hjälpverbet finit, medan huvudverbet är infinit och står i infinitiv. Perfekt och pluskvamperfekt består också av ett finit hjälpverb, men det infinita huvudverbet står i stället i *supinum*. Det målspråksenliga är exempelvis *Han ska gå*, *Jag har jobbat* eller *Hon vill promenera*, men *han har *pratar* förekommer bland andraspråksinlärare på nivå 3 i processbarhetshierarkin. När inläraren lyckas matcha hjälpverbet med huvudverbet har hen börjat processa nivå 3 (Pienemann & Håkansson 1999:399, 403). Enligt Philipsson börjar inlärare producera sammansatta verbformer med infinitiv före sammansatta verbformer med supinum även om en intern hierarki på nivå 3 inte finns inom PT (2007:88, 93).

3.1.2 Nivå 4

På nivå 3 har attributiv kongruens processats, vilket motsvarar information *inom* en fras. På nivå 4 finns det kapacitet för grammatisk information *mellan* olika fraser. Det innebär bland annat att inläraren börjar processa predikativ kongruens, som består av ett kopulaverb (*vara*, *bli*) och ett adjektiv i predikativ. För att kunna producera predikativ kongruens måste hen ta hänsyn till *genus* och *numerus*, t.ex. *Blomman är röd*, *Huset är rött* och *Blommorna/Husen är röda* (Pienemann & Håkansson 1999:401–02, 404–05).

3.2 Språkbanken

I huvudtestet använder jag mig av Språkbankens korpussamling Korp. Forskningsenheten Språkbanken inrättades på 70-talet vid Göteborgs Universitet. Deras uppdrag är att samla in olika språkresurser för allmänheten. En språkresurs är Korp, som består av *korpuser*, d.v.s.

textsamlingar. Det finns sammanlagt 198 olika korpusar - från *Psalmboken* (1937) och *August Strindbergs samlade verk* till *Bloggmix* och *8 sidor* (Språkbanken 2015). Jag har använt mig av *8 sidor* i min undersökning. *8 sidor* är en lättläst nyhetstidning som jag valde eftersom den är modern, men valet av *8 sidor* är av ringa betydelse. Jag hade kunnat använda mig av t.ex. Göteborgspostens korpus. I Göteborgs Universitets korpussamling kan man få fram frekvenslistor i en korpus. På det sättet kan man hitta högfrekventa och lågfrekventa ord i en viss korpus.

3.3 Att mäta receptivt ordförråd

En studie av Nation från 2006 visar att 98 % av orden i en text behöver vara kända för att någon ska kunna förstå innehållet. Det motsvarar exempelvis 8 000 ordfamiljer i en engelsk nyhetstidning (Nguyen & Nation 2011:86–89).

I en studie av Nguyen och Nation mäts receptivt ordförråd och bygger på ett test av Nation och Beglar från 2007. Testet består av 140 testord på fjorton olika frekvensnivåer som bygger på British National Corpus. Varje nivå motsvarar 10 testord och utformas på följande vis:

Olivia kan lite **burmesiska**.

- information
- mat
- en läxa
- ett språk

De olika alternativen består bara av ord som är mer frekventa än testordet. För att få fram inlärarens totala ordförråd multipliceras resultatet från testet med 100. En inlärare som får 80 korrekta svar antas således kunna läsa en engelsk nyhetstidning obehindrat. Om testet fungerar som det ska bör inläraren kunna fler högfrekventa ord än lågfrekventa ord eftersom hen med största sannolikhet möter högfrekventa ord oftare (Nguyen & Nation 2011:89, 94). Från början skulle jag genomföra ett liknande test, förtest 3, för att få en bättre bild av vilka ord som utgör distraktorer för informanterna. Av utrymmesskäl var inte det möjligt (se diskussionsdelen).

3.4 Informanterna

Mina informanter studerar Utbildning i svenska för invandrare, som normalt kallas SFI (Svenska för invandrare). De studerar på en skola i en storstad i Sverige. Utbildningen riktar sig till vuxna personer som är bosatta i Sverige och har ett annat modersmål än svenska. Syftet med SFI är följande (Skolverket 2012:7):

En elev med ett annat modersmål än svenska ska inom utbildningen få lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk. Utbildningen ska ge språkliga redskap för kommunikation och aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetsliv. [...] Utbildningen ska rikta sig till personer som har olika erfarenheter, livssituation, kunskaper och studiemål.

Eftersom Utbildning i svenska för invandrare är för elever med olika bakgrund är utbildningen indelad i studieväg 1, studieväg 2 och studieväg 3. Dessa är i sin tur indelade i kurserna A, B, C och D. Studieväg 1 består av kurserna A och B och är för personer med kort eller ingen skolbakgrund. Studieväg 2 utgörs av kurserna B och C och studieväg 3 består i sin tur av kurserna C och D (ibid. 9). Studieväg 3 vänder sig till elever som är studievana, t.ex. elever som har studerat på universitetet i hemlandet.

Alla mina informanter studerar på kurs C eller D på olika studievägar. Målet med kurs C är att eleven utvecklar sitt språk i vanliga situationer i bland annat samhälls- och arbetslivet. Kurs D handlar i stället om informella och mer formella situationer ibland annat samhälls- och arbetslivet. För att bli godkänd på kurs C måste eleven bland annat kunna tala och skriva med ett *enkelt* språk med viss anpassning till syfte och mottagare. På kurs D ställs samma krav med undantag för attributet *enkel* (ibid. 47). Anledningen till att jag valde informanter på kurs C eller D var att jag i första hand ville testa dem på nivå 3 enligt processbarhetsteorin. Det verkade sannolikt att de flesta SFI-elever på de kurserna har börjat processa nivå 3 mot bakgrund av de kunskapskrav som läroplanen ställer (ibid. s. 11ff). Om resultatet från förtest 1 skulle peka åt ett annat håll skulle jag ha reviderat testet.

Det finns en viss spridning bland informanternas modersmål, även om de flesta talar arabiska. Detta är dock inte relevant för min undersökning.

Samtliga informanter har någon form av funktionsnedsättning vilket dock inte tros påverka resultatet i min undersökning. Slutligen är alla test anonyma. Jag har därför tilldelat alla informanter varsin siffra.

3.5 Förtesten

I det följande går jag igenom förtest 1 och förtest 2 som tillsammans utgör grunden för huvudtestet. Inledningsvis presenterar jag bakgrunden till de två testen samt resultatet från pilotstudien. Därefter analyseras resultatet från förtest 1 och förtest 2.

3.5.1 Förtest 1 - PT-nivå

Syftet med förtest 1 är att bedöma vilken nivå i svenskan som informanterna befinner sig på. Detta görs med hjälp av processbarhetsteorin (PT) som mäter olika utvecklingsstadier i ett visst språk, närmare bestämt vilka grammatiska strukturer som en inlärare processar. Testet är dock inte förutsättningslöst; syftet är att elicitera, d.v.s. locka fram, nivå 3 enligt PT. Jag valde nivå 3 eftersom informanterna studerar kurs C eller D på SFI och därför antas processa den nivån. För att elicitera sammansatta verbformer på nivå 3 får informanterna skriva en text som heter "Min framtid" där de ska skriva om vad de ska/vill göra i framtiden. Därefter analyseras texterna enligt en processbarhetsteoretisk modell (se mer s. 6)

3.5.2 Förtest 2 - Basordkunskap

Syftet med förtest 2 är att fastställa vilka ord som inte utgör lexikala distraktorer för informanterna. De ord som inte är distraktorer ska sedan användas i huvudtestet i luckmeningarna utan lexikala distraktorer. Därför har jag gjort ett test med 24 konkreta substantiv hämtade ur *Framåt A-serien*, ett läromedel som riktar sig till SFI-elever som läser A-kursen på SFI (Mörling 2008).

Informanterna får se bilder som föreställer de 20-tal konkreta substantiven. De får se bilderna en i taget och får frågan "Vad ser du på bilden?". Det första ordet som informanten säger antecknas. Informanten får 5-10 sekunder på sig att benämna substantiven. Informanterna måste inte kunna benämna alla bilder på ett korrekt sätt för att kunna gå vidare till huvudtestet, men i de fall där informanterna har svarat heterogent har jag valt att ta bort orden i fråga. De bilder som alla har benämnt på ett homogent sätt återanvänds i huvudtestet i de meningar som saknar (kända) lexikala distraktorer (se bilaga 1).

3.5.3 Resultat - Pilotstudien

En pilotstudie gjordes med två informanter. Den ene har avslutat SFI och den andre är i slutet på D-kursen. Syftet med en pilotstudie var framför allt att få syn på eventuella oegentligheter i mina test. Ett annat syfte var att jag skulle förbereda mig själv, bland annat att träna mig i hur jag skulle presentera testen. I det avseendet var det inget större problem att informanterna befinner sig på en annan nivå i svenskan än de andra informanterna. Pilotstudien gav mig information om vilka bilder i förtest 2 som var mindre lämpliga att använda. Det gjorde att jag bytte ut ett par av bilderna.

3.5.4 Resultat - Förtest 1

Förtest 1 analyserades enligt Flyman Mattsson & Håkansson (2010:16). Nedan följer resultatet för varje enskild informant (I), som var och en har tilldelats en siffra:

- + bevis för att strukturen fungerar (minst två fungerande exempel krävs)
- bevis för att strukturen inte fungerar eller att strukturen saknas
- / inga eller otillräckliga bevis för att inläraren klarar strukturen

Tabell 3 Förtest 1

	PT 3	PT 4
I 1	+	-
I 2	+	/
I 3	+	/
I 4	+	-
I 5	-	/
I 6	+	+
I 7	+	-
I 8	+	+
I 9	+	+
I 10	+	+
I 11	+	/

Analysen visar att alla utom en informant (I5) har börjat processa nivå 3 enligt PT. Det innebär att de exempelvis producerar sammansatta verbformer, ofta med avvikelser (*ska bärta, har kommet*) eller fel (**vill flyttar*). För att nivån ska räknas som automatiserad krävs att 80 % av motsvarande struktur är korrekt. Därmed behövs ett större underlag för att dra några slutsatser om graden av automatisering, men däremot kan man se på ett ungefär om en nivå är automatiserad eller inte. En informant som ger fyra korrekta svar av fem på en viss nivå antas ha automatiserat strukturen i fråga.

Flera av informanterna har börjat processa nivå 4, vilket bland annat motsvarar predikativ kongruens (*levet är svårt, mina lärare är mycket snälla*). Många informanternas texter saknade belägg för predikativ kongruens, vilket är naturligt eftersom testet inte eliciterade den nivån.

Syftet med förtest 1 var att se vilken nivå som flest informanter processar men ännu inte har automatiserat. Många av informanterna har, mot bakgrund av testet, kommit långt i automatiseringen av nivå 3. Därför valde jag att använda sammansatta verbformer med supinum (*har hittat*) i huvudtestet eftersom inlärare börjar producera dem senare än sammansatta verbformer med infinitiv (*ska hitta*) (Philipsson 2007). För att få så många informanter som möjligt till huvudtestet utformades det efter både nivå 3 och nivå 4 enligt processbarhetsteorin. Endast svaren från informanterna som har börjat processa nivå 4 räknas till resultatet.

Den informant, I5, som inte har börjat processa nivå 3 kvalificerar sig inte till huvudtestet.

3.5.5 Resultat - Förtest 2

Alla informanter utom en gjorde förtest 2. Några ord hade avvikande uttal, t.ex. *gurka* benämndes *gruk* och *stol* benämndes *stor*. Jag betraktar dessa som korrekta. Andra är mer svårbedömda - *lampa* benämndes *svamp*, vilket innebär att jag inte använder ordet i huvudtestet. Testet mäter produktiv ordkunskap. Huvudtestet kräver bara att orden finns i informanternas receptiva ordförråd eftersom informanterna endast behöver läsa orden. Därför har jag inte varit strikt under testet. Ibland har någon informant tagit längre tid än 5-10 sekunder på sig eller sagt ett ord först och sedan rättat sig. Dessa svar har räknats som korrekta.

I tabellen nedan framgår vilka ord som alla informanter har kunnat benämna, med några avvikelser. OK i kommentarsfältet betyder att jag har godkänt ordet till huvudtestet. Där framgår det även hur jag har motiverat det i ett antal fall:

Tabell 4 Resultat - Förtest 2

Ord	Kommentarer
1. sax	OK
2. bok	OK; 1 informant: <i>block</i> , därefter <i>bok</i>
3. penna	OK
4. klocka	OK
5. stol	OK; 1 informant: <i>stor</i>
6. dörr	OK; 1 informant: <i>fönster</i> , därefter <i>dörr</i>
7. sked	3 informanter: <i>gaffel</i>
8. fot	1 informant: inget svar
9. äpple	OK
10. lampa	1 informant: <i>svamp</i> , därefter <i>lampa</i>
11. tröja	5 informanter med olika svar, bl.a. <i>jacka</i> , <i>blus</i> och <i>t-shirt</i>
12. tomat	OK; 1 informant: <i>banan</i> , därefter <i>tomat</i>
13. arm	5 informanter med olika svar, bl.a. <i>hand</i> och <i>muskler</i>
14. bord	OK
15. sko	OK
16. boll	OK; 2 informanter gav det mer specifika ordet <i>fotboll</i>
17. näsa	OK
18. kopp	1 informant: <i>mugg</i> och <i>tallrik</i>
19. kvitto	1 informant: <i>lästa</i> ; 1 informant <i>faktura</i>
20. hand	OK; 1 informant: <i>fingrarna</i> , därefter <i>hand</i>
21. mössa	OK
22. kniv	OK
23. gurka	OK; 1 informant: <i>gruk</i>
24. potatis	OK

Sammanlagt 17 ord gick vidare till huvudtestet. Förtest 2 hjälpte mig att utforma huvudtestet i den mån att jag fick ta bort 7 ord som eventuellt är lexikala distraktorer. En av informanterna gjorde inte förtest 2, men detta anses inte påverka resultatet.

4. Resultat

I det här avsnittet presenterar jag bakgrunden till och resultatet från huvudtestet. Förtest 1 och förtest 2 gjordes som underlag för huvudtestet. Förtest 1, som eliciterade sammansatta verbformer med infinitiv, visade att alla utom en informant processar nivå 3 enligt PT. Ytterligare fyra informanter processar även nivå 4. Därför bestämde jag mig för att utforma huvudtestet efter både nivå 3 och nivå 4. Eftersom många informanter hade kommit långt i automatiseringen av nivå 3 valde jag att testa en struktur som processas senare än sammansatta verb med infinitiv. Förtest 2 visade att 17 av 24 ord inte utgör distraktorer för informanterna. Dessa 17 ord återanvänds i huvudtestet i meningarna utan lexikala distraktorer.

Nedan följer först en bakgrund till huvudtestet inklusive pilotstudien. Därefter går jag igenom resultatet från huvudtestet.

4.1 Pilotstudie

En pilotstudie gjordes med en informant som befinner sig i slutet på kurs D på SFI. Syftet var att få en fingervisning om hur mycket tid de andra informanterna skulle behöva för att slutföra huvudtestet. Efter pilotstudien ändrade jag maxtiden från max 60 minuter till 45 minuter. Det var viktigt att ge informanterna en minimitid eftersom många informanter under förtest 1 (PT) ville lämna in testet så fort som möjligt. Jag bestämde att informanterna fick minst 30 minuter på sig.

4.2 Bakgrund

Syftet med uppsatsen är att undersöka om luckmeningar som innehåller lexikala distraktorer försvårar produktionen av en struktur som motsvarar inlärares nivå. I testet använder jag mig av lexikala distraktorer i form av lågfrekventa ord. Testet består av 100 meningar med följande fördelning:

25 meningar utan lexikala distraktorer	}	PT-nivå 3: Sammansatta verbformer
25 meningar med lexikala distraktorer		
25 meningar utan lexikala distraktorer	}	PT-nivå 4: Predikativ kongruens
25 meningar med lexikala distraktorer		

I testet ombeds informanterna att fylla i rätt form av ett ord som de får inom parentes. Luckmeningarna utan lexikala distraktorer består av orden som jag har testat informanterna på i förtest 2. Luckmeningarna med lexikala distraktorer består av lågfrekventa ord som jag har hittat i Språkbankens korpus för tidningen *8 sidor*. Jag följde Nations språkfamiljer för att hitta ord som passade i mina luckmeningar (se 2.3). *Diskriminering* kunde således omvandlas till *diskriminera*. Nedan följer en beskrivning av luckmeningarnas utformning på respektive nivå enligt processbarhetsteorin (se bilaga 3).

4.2.1 PT-nivå 3

De 50 meningarna på nivå 3 står i rak ordföljd, d.v.s. subjekt, verb, objekt. Enligt Pienemann & Håkansson (1999) kan inlärare inte applicera strukturer på ord som de inte har i sitt ordförråd. Med anledning av det testar jag även meningar där testordet utgör en känd lexikal distraktor i 10 meningar:

Nedan följer exempelmeningar a) *utan (kända) lexikala distraktorer* b) *med lexikala distraktorer som objekt* och c) *med lexikala distraktorer både som objekt och som testord*:

- a) Jag har _____ en stol (köpa).
- b) Du har _____ hårddisken (glömma).
- c) Han har _____ ner biståndsministern (söva).

I förtest 2 testades informanterna på ordet *stol*. Eftersom informanterna svarade homogent korrekt kan ordet användas i huvudtestet i luckmeningarna utan (kända) lexikala distraktorer. *Hårddisk* är ett lågfrekvent ord i *8 sidor* och används därför som lexikal distraktor. *Biståndsministern* och *söva* är lågfrekventa ord. Det finns 10 meningar som har den strukturen.

4.2.2 PT-nivå 4

Luckmeningarna på nivå 4 enligt processbarhetsteorin testar predikativ kongruens med eller utan lexikala distraktorer. Meningarna står i rak ordföljd med subjekt, verb, eventuellt objekt och slutligen predikativ. I meningarna med lexikala distraktorer kan distraktorn vara ett enkelt subjekt, ett utbyggt subjekt eller subjekt *och* predikativ (som testord). Det antas vara svårare att fylla i testord som utgör kända lexikala distraktorer än testord som inte utgör kända lexikala distraktorer (Pienemann & Håkansson 1999). Nedan följer meningar d) *utan (kända) lexikala distraktorer* e) *med lexikala distraktorer som subjekt* f) *med två lexikala distraktorer som utbyggt subjekt* och g) *med lexikala distraktorer som predikativ* (testord):

- d) Tomaterna är _____ (grön).
- e) Kackerlackorna är _____ (brun).
- f) Invandrarelevernas vattenskotrar är _____ (snygg).

g) Tiggarna är _____ (nervös).

Om en informant klarar att producera den struktur som motsvarar hans nivå enligt processbarhetsteorin i meningarna utan distraktorer men inte de likvärdiga meningarna med distraktorena antas det bero på distraktorena.

Huvudtestet gjordes vid tre tillfällen med totalt 11 informanter inklusive pilot-informanten. De fick max 45 minuter och minst 30 minuter för att slutföra testet. Det var viktigt att ge dem en minimitid eftersom många informanter under förtest 1 (PT) ville lämna in texten så fort som möjligt.

I förtest 1 bedömde jag vilken nivå enligt processbarhetsteorin som informanterna processar. Det gav följande utfall:

- + bevis för att strukturen fungerar (minst två fungerande exempel krävs)
- bevis för att strukturen *inte* fungerar eller att strukturen saknas
- / inga eller otillräckliga bevis för att inläraren klarar strukturen

Tabell 3 Förtest 1

	PT 3	PT 4
I 1	+	-
I 2	+	/
I 3	+	/
I 4	+	-
I 5	-	/
I 6	+	+
I 7	+	-
I 8	+	+
I 9	+	+
I 10	+	+
I 11	+	/

I2, I3, I5 och I11 visar inga belägg på strukturer motsvarande nivå 4 (predikativ kongruens, inversion), medan I1, I4 och I7 ger otillräckliga belägg eller visar avvikande belägg. Jag har valt att dela in informanterna i tre grupper baserat på deras nivå:

Grupp 1: Informanter som inte har gett några belägg för *eller* som har gett otillräckliga/inkorrekta belägg för nivå 4 (I1, I2, I3, I4, I7, I11)

Grupp 2: Informanter som har börjat processa nivå 4 (I6, I8, I9, I10, pilotinformanten)

Eftersom informanterna i grupp 1 inte har börjat processa nivå 4 kommer jag inte att analysera deras resultat på de luckmeningar i huvudtestet som motsvarar den nivån. I7 visade endast ett exempel på nivå 4 i sin text, vilket gav ett minus i tabellen. Däremot har hen gett prov på nivå

4 i huvudtestet. Trots det använder jag endast förtest 1 som underlag för nivå 3 enligt processbarhetsteorin, så jag placerar henom i grupp 1. Jag har analyserat resultaten enligt följande:

Nivå 3 (sammansatta verbformer): Som tidigare nämnts är det irrelevant om en inlärare ger en avvikande form av ett ord. Många svenskinlärare och likaså många av informanterna övergeneraliserar konjugation 1 (*titta - tittar - tittade - har tittat*). Som princip godkänner jag alla verb som slutar med *-t*, exempelvis *skärat, ätat* och *lagit*. Former som *gömte, fint* och *bryt* är svåra att bedöma. För att avgöra om de är korrekta krävs att informanten ger olika former i olika kontexter, exempelvis *Igår gömte jag boken* respektive *Jag har gömt boken*. Finna verkar många av informanterna ha tolkat som ett adjektiv alternativt ett svagt verb eftersom de har skrivit svaret *fint* eller *finnt*. Detta är en bedömningsfråga, men jag har valt att endast godkänna former som *finnit* eller *finnat* där jag kan vara säker på att informanten är medveten om att det är ett verb. Alla tvetydiga former som *gömte, bryt* och *fint* har jag för enkelhetens skull valt att klassa som inkorrekta.

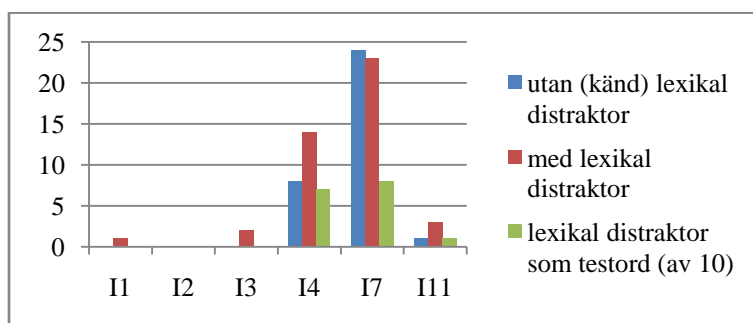
Nivå 4 (predikativ kongruens): Svaren i dessa meningar är lättare att klassificera. Där korrelatet är uttralt (en-ord) ska predikativen vara samma som det inom parentes. Neutrala (ett-ord) korrelat kräver ett eller två *t:n* i predikativen. Ord som *nyt* bedöms som korrekta eftersom stavningen inte är relevant. Korrelat som står i plural kräver normalt ett *-a* hos predikativen i standardsvenska. Ord som *gmmla, munta* och *vitta* klassas som korrekta.

4.3 Resultat

Som tidigare nämnts gav några av informanterna inga eller inkorrekta belägg på strukturer i PT 4 i förtest 1, t.ex. utebliven inversion efter topikaliserat adverb. Därför räknas endast deras resultat från meningarna på nivå 3.

Grupp 1

Tabell 5 Sammansatta verbformer med supinum (antal rätt av 50)

Förtest 1 visade att alla utom en informant processar nivå 3. Hen kvalificerade sig därmed inte till huvudtestet. Mot bakgrund av huvudtestet verkar emellertid de flesta informanterna, med undantag för I4 och I7, inte processa nivå 3. I1, I2 och I3 gav en eller inga korrekta supinum-

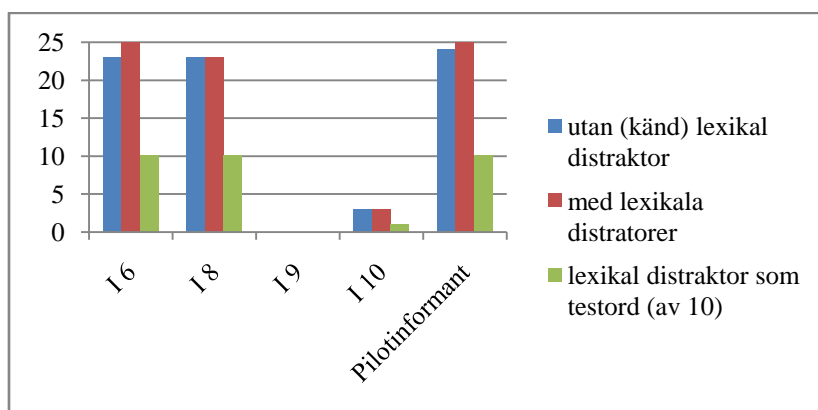
former. Både I1, I2, I3 och I4 skrev i ett flertal fall infinitivformer (**har koka*) eller presensformer (*har *ammer, har *målar*). I1, I3 och I4 skrev svar som snarare påminner om substantiv till formen (*har *skalen, har *gömmarna* och *har *tappan*). I3 skrev flera av orden utan böjningsmorfem, exempelvis *byt* eller *anhåll*. I1 klarar ett sammansatt verb i meningar utan distraktorer och tre i meningar med distraktorer. Hen klarar 1 av de 10 testord som utgör distraktorer, men eftersom hen har gett övervägande inkorrekta svar i övrigt är det irrelevant.

I4 klarar 8 meningar utan distraktorer och 13 meningar med distraktorer. Hen klarar sju av de tio meningar med distraktorer som testord. I7 har nästan alla rätt, med undantag för 2 testord som utgör distraktorer: *kastrerat* och *impregnerat*.

I4 klarar får fler rätt på luckmeningarna med lexikala distraktorerna. I7 ger övervägande korrekta svar på alla luckmeningar, vilket tyder på att hen har automatiserat nivå 3. På så vis blir resultatet inte relevant. Baserat på I4:s resultat påverkar inte lexikala distraktorer inlärares produktion av en struktur som de processar men inte har automatiserat.

Grupp 2

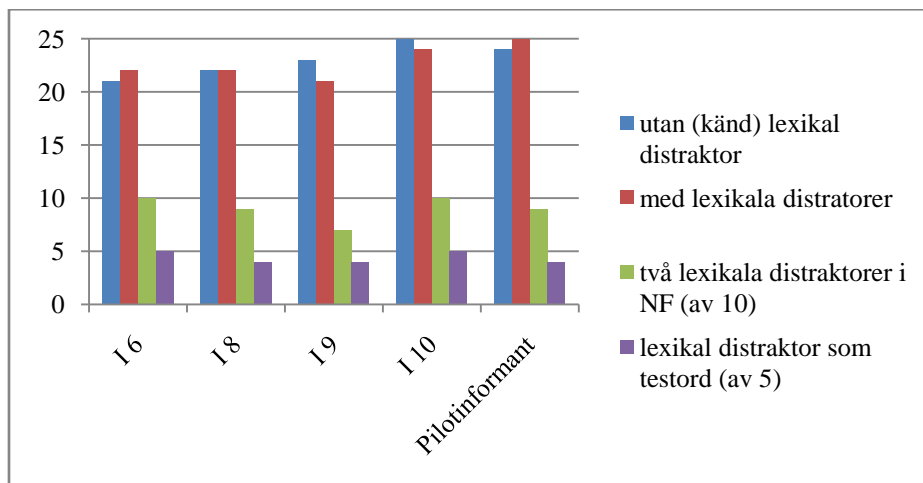
Tabell 6 Sammansatta verbformer med supinum (antal rätt av 50)

Förtest 1 visar att grupp 2 processar både nivå 3 och 4 enligt processbarhetsteorin. I huvudtestet skriver I9 nästan helt konsekvent presensformer. Detta tyder på att hen inte klarar av att ge information mellan fraser, d.v.s. det talar emot att hen processar nivå 3. I10 ger nästan inga svar, men har hög andel korrekthet där hen ger ett svar. Av 7 svar är endast ett inkorrekt (*har *fint*).

I6 och I8 verkar, baserat på huvudtestet, ha automatiserat nivå 3 enligt processbarhetsteorin. I6 klarar fler meningar med distraktorer än meningar utan, medan I8 klarar lika många. Både I6, I8 och pilotinformanten ger korrekta svar på alla testord som utgör distraktorer. Eftersom de verkar ha automatiserat nivå 3 går det inte att dra några slutsatser om huruvida lexikala distraktorer påverkar produktionen av en nivå som en inlärare processar men inte har automatiserat.

Tabell 6 Predikativ kongruens (antal rätt av 50)

Tabellen visar ett tämligen homogent resultat från grupp 2. De har alla över 40 av 50 rätt. I meningarna med två distraktorer som subjekt, exempelvis *De motarbetade diktarna*, hade alla utom en av informanterna alla eller 9 av 10 rätt. I9 hade 7 rätt på de meningarna. 5 av meningarna hade en distraktor som testord. 3 av informanterna gjorde fel på *muntra*, men i övrigt hade alla rätt.

Meningarna med predikativ kongruens ger ett intressant resultat ur en processbarhets-teoretisk synvinkel. I9, som inte fick några korrekta svar i meningarna motsvarande nivå 3 och I10, som endast gav 6 av 50 korrekta svar, har i dessa meningar ett stort antal korrekta svar.

Baserat på resultatet ovan har alla informanter automatiserat nivå 4 enligt processbarhetsteorin. Därmed kan man inte dra några slutsatser om huruvida lexikala distraktorer påverkar produktionen av en nivå som inlärare processar men inte har automatiserat.

5. Diskussion

I det här avsnittet väver jag samman den teoretiska bakgrund som jag utgår från med mina tre undersökningar. Jag kommer att besvara mina forskningsfrågor och diskutera hur utfallet kan tolkas och hur man kan gå vidare i framtida studier. Eftersom min uppsats till stor del handlar om metodologi har jag valt att dela in diskussionsdelen i två avsnitt: en metoddiskussion och en resultatdiskussion.

5.1 Metoddiskussion

Min uppsats är ett resultat av ett gediget metodologiskt arbete eftersom det saknas liknande studier. Det har inneburit att jag har fått utforma studien utifrån många olika studier i samråd med min handledare. Därför bör hela min studie ses som en pilotstudie och uppsatsen delvis som en metauppsats. Ett viktigt syfte med uppsatsen är nämligen att få större förståelse för hur man kan gå till väga när man ska testa kända distraktors inverkan på produktionen av en grammatisk struktur som en inlärare processar men inte har automatiserat. Det är alltså viktigt att ta i beaktande att jag inte gör anspråk på att ha en fulländad studie.

Min undersökning består av tre test: förtest 1 och 2 och huvudtestet. I förtest 1 skrev informanterna en text om sin framtid. Texten fungerade som underlag för informanternas utvecklingsnivå i svenskan enligt processbarhetsteorin. Syftet var att elicitera sammansatta verbformer med infinitiv, vilket motsvarar nivå 3 enligt processbarhetsteorin. Vid testtillfällena var flera av informanterna snabba att lämna in texten. Detta kan ha påverkat resultatet där det i många fall saknades belegg för en viss struktur, exempelvis predikativ kongruens. Å andra sidan var testet konstruerat för att elicitera nivå 3. För att få en rättvisare bild av huruvida informanterna processar nivå 4 skulle jag behöva elicitera inversion eller predikativ kongruens. Då flera av informanterna hade kommit långt i processandet av nivå 3 valde jag att ha sammansatta verbformer med supinum i huvudtestet, eftersom Philipsson (2007) menar att de börjar produceras senare än sammansatta verbformer med infinitiv. I luckmeningarna skrev dock hälften av informanterna i princip enbart inkorrekta former, däribland presens- eller infinitivformer av verben. Eftersom informanterna inte har tillgång till några hjälpmedel kan man säga att testet mäter huruvida en struktur, i det här fallet sammansatta verbformer med infinitiv, är automatiserad. Om den är det kommer den att framträda.

Förtest 2 mäter produktionen av 24 konkreta substantiv. Flera av bilderna visade sig vara tvetydiga. En bild på en spänd arm fick flera informanter att säga *muskel* i stället för det avsedda ordet *arm*. Förtest 2 är även intressant ur ett metodologiskt perspektiv eftersom det mäter produktiv ordkunskap, medan huvudtestet endast kräver receptiv förståelse av ord som

äpple och *bok*. Därför tog jag även med ord som en eller flera informanter tog lång tid på sig att benämna. För att mäta receptiv kunskap av substantiven på ett mer tillräckligt skulle man kunna visa bilderna med några svarsalternativ.

Det primära syftet med uppsatsen är att undersöka hur kända distraktorer påverkar andraspråksinlärares produktion av en grammatisk struktur som motsvarar deras processningsnivå men som inte har automatiserats. Det är ingen lätt uppgift att operationalisera denna forskningsfråga. Hur kan man till exempel veta vad som utgör en distraktor? Ordföljden eller placeringen av luckan i en luckmening kan utgöra en distraktor (jfr *saliens*, Philipsson 2007). Jag valde att använda lågfrekventa ord från korpusen *8 sidor*. Man kan ifrågasätta om *8 sidor* är en lämplig korpus att hämta ord från. Från början var syftet att testa informanterna på dessa lågfrekventa ord i enlighet med Nguyen och Nation (2011:86–89). De ordfamiljer som informanterna skulle ha fel på i det testet skulle återanvändas i huvudtestet. Om informanterna exempelvis inte skulle klara *intresserad* skulle jag välja en annan medlem av den ordfamiljen, exempelvis *intresse* eller *ointresserad*. Ett sådant test hade gjort huvudtestet mer valitt eftersom jag skulle ta bort de ord som informanterna kunde. På grund av tidsbrist var det dock inte möjligt att genomföra detta test.

I resultatet för huvudtestet har jag skrivit ”utan (kända) lexikala distraktorer”. Det är en motiverad gardering eftersom det i vissa meningar kan finnas ord som utgör distraktorer för informanterna utan att jag vet om det. I meningarna med sammansatta verbformer används verb som *skära*, *sticka* (exempelvis *sticka en mössa*) och *bryta*. Dessa ord är en potentiell felkälla eftersom det är möjligt att de inte är kända av informanterna.

Det finns en möjlighet att vissa inlärare inte påverkas av kända distraktorer, d.v.s. i deras fall ord som de inte har i sitt ordförråd. Tre av informanterna i grupp 3: I6, I8 och pilot-informanten hade nästan alla rätt på både nivå 3 och 4. De hade enstaka fel på meningarna med distraktorer. I10 hade få korrekta svar på nivå 3 men i princip alla rätt på nivå 4. Dessa fyra informanter tycks inte påverkas av de kända distraktorerna. En möjlig förklaring är att de klarar av att inhibera, d.v.s. bortse från distraktorerna. Enligt Viberg (2004: 198–200) skulle detta kunna förklaras med att informanterna klarar av att segmentera de ord som de möter. För att kunna producera predikativ till korrelaten *Invandrarelevernas vattenskotrar* respektive *Det nerbrunna byggföretaget* krävs att informanten identifierar ordklass och därefter numerus respektive genus. Jag reserverar mig för att det kan finnas andra tänkbara förklaringar till att någon inte påverkas av distraktorer.

Huvudtestet mäter kända distraktors inverkan på produktionen av en viss grammatisk struktur som inlärares enligt förtest 1 processar men ännu inte har automatiserat. På ett sent

stadium i uppsatsskrivandet läste jag om att inlärare inte kan applicera strukturer på ord som inte finns i deras ordförråd (Pienemann & Håkansson 1999). Därför valde jag att delvis testa det i huvudtestet. Sammanlagt 15 av 100 testord utgjorde också kända lexikala distraktorer. Huvudtestet skulle kunna innehålla enbart distraktorer som testord. På det sättet skulle man inte behöva ta hänsyn till om informanterna har automatiserat en viss nivå eller inte. Å andra sidan är det troligt att ju längre en inlärare som processar nivå 4 har kommit i automatiseringen av en viss nivå, exempelvis nivå 2, desto lättare bör hen ha att identifiera exempelvis lexikal morfologi (*katter*) och producera en kongruent predikativ. Det kan med andra ord hända att de informanter som processar nivå 4 i större utsträckning än informanterna på nivå 3 klarar av att identifiera korrelaten hos meningarna på nivå 4. I det fallet är det möjligt att distraktorer inte har någon påverkan. För att dra några slutsatser skulle man behöva ett större urval och även testa grad av automatisering hos varje informant. Detta vore intressant att undersöka i en framtida studie.

I huvudtestet mäter jag distraktorerers eventuella påverkan med antalet korrekta svar. La Heij, Steehouwer och Starreveld (1993:352–53, 357, 362–64) hade reaktionstid som variabel i sin studie av så kallad *semantisk interferens*. Informanterna i min studie hade 30–45 minuter på sig att slutföra huvudtestet. Den siffran bygger på huvudtestet i pilotstudien. Pilot-informanten blev klar efter 25 minuter och hade i princip alla rätt. Därför gav jag de andra informanterna, som befinner sig på en annan nivå enligt processbarhetsteorin, längre tid. Siffran är dock godtycklig. I stället för att ge informanterna alla 100 meningar på ett papper skulle de kunna få en mening i taget, muntligt eller skriftligt. I stället för att mäta andel korrekta svar skulle man kunna mäta hur lång tid som krävs för att informanten ska lösa uppgiften. Ett annat potentiellt tillvägagångssätt är att be informanterna stryka under de ord som de inte förstår. På så vis kan man, utan att först testa informanternas kunskap om lågfrekventa ord, få information om vilka ord som är distraktorer för varje enskild informant och koppla detta till hens resultat.

En annan faktor som bör diskuteras är *facilitering* (La Heij, Steehouwer & Starreveld 1993:352–53, 357, 362–64) eller *kontextuella ledtrådar* (Viberg 2004: 198–200). I hur stor utsträckning faciliterar kontexten förståelsen av ett ord? Se exemplet nedan:

Han har _____ bävern (kastrea).

Tanken bakom luckmeningen är att både *bäver* och *kastrea* ska utgöra distraktorer för informanten. Det ”disträherande” med dem antas vara att de är lågfrekventa och att informanten i fråga inte har något av orden i sitt ordförråd. Ord i isolerad form bär på en viss

frekvens, men hur är det då med sammanhanget i vilket ord förekommer? *Kastrera* lär snarast förekomma i kollokationen *kastrera en katt/hund*. Kontexten bidrar med ledtrådar om vad ett ord betyder och vissa ord kan facilitera förståelsen av ett yttrande. I analogi med *Occham's razor*, d.v.s. att den enklaste förklaringen är den bästa, är det troligt att den enklaste kontexten är den bästa. Det vore intressant att undersöka detta genom att konstruera ett test med ord som normalt inte förekommer tillsammans och mäta om det påverkar förståelsen.

5.2 Resultatdiskussion

Den viktigaste forskningsfrågan handlade om huruvida produktionen av en viss struktur som motsvarar inlärares processningsnivå men som inte har automatiserats påverkas av lexikala distraktorer. Min undersökning visar att resultatet från förtest 1 respektive huvudtestet skilde sig åt för några av informanterna. Det faktum att förtest 1 generellt sett inte var ett rättvisande underlag för huvudtestet påverkar resultatet från huvudtestet. De flesta informanterna i grupp 1 gav i stort sett väldigt få korrekta svar, vilket pekar på att de inte processar nivå 3. I det fallet är det inte relevant att undersöka lexikala distraktorer påverkan. Informanterna i grupp 2 hade generellt sett, baserat på huvudtestet, börjat automatisera både nivå 3 och 4. På så vis kan man inte dra några slutsatser om lexikala distraktorer påverkar produktionen av en nivå som inlärare processar men inte har automatiserat.

Med tanke på att resultatet från förtest 1 avvek från resultatet från huvudtestet finns det inte mycket att säga om resultatet från huvudtestet. Mot bakgrund av den litteratur som jag har tagit upp om ords frekvensnivå (Nation 2001), semantisk interferens (La Heij, Wido, Steehouwer, Peter A. & Loes C. Starreveld 1993) och facilitering (se t.ex. Viberg 2004) är det ett giltigt antagande att lexikala distraktorer påverkar produktionen av en viss struktur som inlärare processar men inte har automatiserat. Sampelstorleken gör emellertid att jag inte kan dra några slutsatser, vare sig om huvudtestets validitet eller om invaliditet.

5.3 Avslutning

Syftet med uppsatsen var att undersöka om lexikala distraktorer påverkar produktionen av en struktur som en inlärare processar men inte har automatiserat. Man kan inte dra några slutsatser om detta utifrån min undersökning eftersom de flesta informanterna antingen inte processade eller redan hade automatiserat strukturerna i fråga. Som nämnts i inledningen kan uppsatsen ses som en enda pilotstudie eftersom det saknas liknande studier. Trots att undersökningen inte gav några valida resultat kan man dra viktiga lärdomar om hur en liknande undersökning skulle kunna göras, dock med några ändringar (se metoddiskussionen).

I inledningen ger jag flera exempel på autentiska meningar med (potentiella) lexikala distraktorer, däribland:

Mormor hade _____ GOD JUL med darrig handstil. (skriva)
(Fjellström 2010:7)

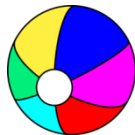
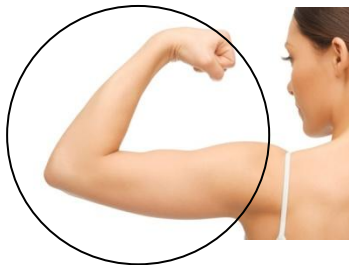
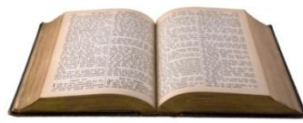
Meningar som den ovan förekommer i läromedel avsedda för personer med svenska som andraspråk. Det vittnar om hur viktigt det är att ständigt motivera syftet med en viss övning. Är syftet verböjning eller läsförståelse och ordkunskap? Ur det perspektivet hoppas jag att min uppsats kan inspirera andra till att reflektera över en övnings validitet vare sig det gäller potentiella lexikala distraktorer eller inte.

Litteratur

- Cai, Wei & Benny P. H Lee, 2012: Processing unfamiliar words: Strategies, Knowledge Sources, and the Relationship to Text and Word Comprehension. I: *Canadian Journal of Applied Linguistics*. s. 122–46.
- Fasth, Cecilia & Kannermark, Anita, 1996: *Form i fokus: övningar i svensk grammatik*. D. A. 1. uppl. Lund: Kursverksamheten
- Fjellström, Gunnel, 2010: *50 oregelbundna verb i svenskan*. 1. uppl. Stockholm: Bonnier utbildning
- Flyman Mattsson, Anna & Gisela Håkansson, 2010: *Bedömning av svenska som andraspråk: en analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Goulden, Robin, Nation, Paul & John Read, 1990: How Large Can a Receptive Vocabulary Be? I: *Applied Linguistics*, vol. 11 nr 4, s. 341–63. Oxford University Press.
- La Heij, Wido, Steehouwer, Peter A. & Loes C. Starreveld, 1993: Semantic Interference and Orthographic Facilitation in Definition Naming. I: *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, vol. 19 nr 2, s. 352–68. American Psychological Association.
- Mörling, Margareta, 2008: *Framåt A. Textbok. 1, 2 & 3*. 1. uppl. Stockholm: Natur & Kultur
- Nation, Paul, 2001: *Learning vocabulary in another language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nguyen, Le Thi Cam & Paul Nation, 2011: A Bilingual Vocabulary Size Test of English for Vietnamese Learners. I: *RELC Journal* vol. 46 nr 1, s. 86-99.
- Philipsson, Anders, 2007: *Interrogative Clauses and Verb Morphology in L2 Swedish. Theoretical Interpretations of Grammatical Development and Effects of Different Elicitation Techniques*. Stockholms Universitet.
- Pienemann, Manfred & Jörg-U. Kessler (red.), 2011: *Studying processability theory: an introductory textbook*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co
- Pienemann, Manfred & Gisela Håkansson, 1999: A unified approach toward the development of Swedish as L2 - A processability account. I: *Studies in Second Language Acquisition*, vol. 21 nr 3, s. 383-420. Cambridge University Press.
- Skolverket, 2012: *Utbildning i svenska för invandrare. Kursplan och kommentarer*. Stockholm: Skolverket
- Språkbanken, Göteborgs Universitet: <http://spraakbanken.gu.se/swe> (2015-05-04).
- Stroop, J. R., 1935: Studies of interference in serial verbal reactions. I: *Journal of Experimental Psychology*, vol. 18 nr 6, s. 643–62. Psychological Review Company
- Strömquist, Siv, 2006: *Uppsatshandboken: råd och regler för utformningen av examensarbeten och vetenskapliga uppsatser*. 4. uppl. Uppsala: Hallgren & Fallgren
- Viberg, Åke, 2004: Lexikal utveckling i ett andraspråk. I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.): *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur

Bilaga 1: Förtest 2 Basordkunskap

Observera att bilderna är förminskade

**** ICA VAST ****
 TEL. 018-461800
 Förs : 224 Ka : 4 Nr : 8286
 Datum : 2007-09-12 Tid : 17:10

Bastilika i kruka	10,00
Bärkasse plast 2st*1,50	3,00
Cr-Fralche 15k	12,90
Hälsinge Greve 29k	
0,362kg*49,90kr/kg	18,06
Hälsinge Greve 29k	
0,361kg*49,90kr/kg	18,01
Kalansta kärffria	28,90
Lök Vit	5,90
Morötter 1 kg	9,90
Notfärs av 100% nö	24,52
Notfärs av 100% nö	24,10
Olivolja Casa Di L	65,90
*Pasta Snocchi 4st*6,90	27,60
Rabatt: ICA Pasta 2st 12kr	-1,80
Rabatt: ICA pasta 2st 12kr	-1,80
Tomat röd kvist	
1,350kg*10,00kr/kg	13,50
*Tomater Krossade 4st*6,90	27,60
Rabatt: k.ica tomater 4f20	-7,80

Totalt 280,00
 Självklart gick inte all olivolja åt,
 även en del pasta blev över.
 beräknat totalkostnad 218kr
 (inklusive en tomat sallad).

Bilaga 2: Huvudtestet

Instruktioner:

Skriv rätt form av ordet inom parentes () i luckan!

Exempel: Jag har två _____ (katt).
Jag har två katter _____ (katt).

1. Bordet är _____ (gammal).
2. Du har _____ hårddisken (glömma).
3. Jag har _____ en stol (köpa).
4. Sametinget är _____ (fin).
5. Du har _____ handen (bryta).
6. Hon målar bordet _____ (gul).
7. Vi har _____ EU-riksdagsmännen (besöka).
8. Hon har _____ skorna (impregnera).
9. Bollarna är _____ (vit).
10. Han har _____ bollen (kasta).
11. Saxen är _____ (röd).
12. Jag har _____ mitt överviktiga barn (amma).
13. Tomaterna är _____ (grön).
14. Hon har _____ naprapat (byta).
15. Mina händer är _____ (smutsig).
16. Du har _____ tomaten (skära).
17. Stolarna är _____ (låg).
18. De har _____ sexualundervisningen (överklaga).
19. Tomaterna är _____ (stor).
20. De har _____ på boken (tro).
21. Pennorna är _____ (gul).
22. De har _____ tre ölburkar (dricka).
23. Böckerna är _____ (blå).
24. Han har _____ sjuk i Parkinson (bli).
25. Dörrarna är _____ (ny).
26. Vi har _____ lässvårigheter (studera).
27. Klockan är _____ (gammal).
28. Jag har _____ en mössa (sticka).
29. Preskriptionstiden är _____ (lång).
30. Du har _____ justitieministern (klä).
31. De motarbetade diktarna är _____ (ung)
32. Jag har _____ visselpipan (skicka).
33. Sjörovarna är _____ (gurig).
34. Han har _____ sig burmesiska (lära).
35. Det nerbrunna byggföretaget är _____ (hög).
36. Bordet är _____ (smutsig).
37. De har _____ restaurangägaren (anhålla).
38. De avlivade travhästarna var _____ (vacker).
39. Vi har _____ testkörningar (bedöma)
40. Pilgrimsfalkar är _____ (farlig).
41. Jag har _____ ljudböcker (upptäcka).
42. Du har _____ i en sko (bo).
43. Han målar dörrarna _____ (svart).
44. Han har _____ ner biståndsministern (söva).
45. Tiggarna är _____ (nervös).

46. De har _____ med pennan (skriva).
47. Konkurrensen är _____ (hård).
48. De har _____ tomater (handla).
49. Dopningsmedlet är _____ (dum).
50. Nykterister är _____ (munter).
51. Vi har _____ en bok (läsa).
52. Det äkta naturområdet är _____ (vacker).
53. Du har _____ äpplet (slänga).
54. De effektiva efterträdarna är _____ (snäll).
55. Jag har _____ på kärnkraftsreaktorn (sitta).
56. Den 62-åriga högerdemonstranten är _____ (lång).
57. Kriminologforskarna är _____ (duktig).
58. Hon har _____ en gurka (äta).
59. De trasiga gps-sändarna är _____ (dålig).
60. Han har _____ bordet (måla).
61. Blommorna är _____ (röd).
62. Han har _____ potatisen (skala).
63. Äpplet är _____ (grön).
64. Hon har _____ klockan (hitta).
65. De kolossalt vanvårdade 77-åringarna är _____ (tjock).
66. De har _____ proffsliigan (flytta).
67. Åklagarna är _____ (ung).
68. Jag har _____ skon (tappa).
69. Stolarna är _____ (grön).
70. Du har _____ på norrlänningen (spy).
71. Invandrarelevernas vattenskottrar är _____ (snygg).
72. Hon har _____ potatisen (koka).
73. Min mardröm var _____ (fin).
74. Han har _____ händerna (tvätta).
75. Gurkorna är _____ (god).
76. Hon har _____ potatisen (steka).
77. Potatisen är _____ (stor).
78. Han har _____ klockan (ställa).
79. Mitt bord är _____ (brun).
80. Vi har _____ böckerna (gömma).
81. Hans händer är _____ (ren).
82. Han har _____ dörren (stänga).
83. Kackerlackorna är _____ (brun).
84. Jag har _____ med saxen (klippa).
85. Hans skor är _____ (ny).
86. Hakkorset är _____ (trasig).
87. Du har _____ en partydrog (ta).
88. Hans mössa är _____ (ny).
89. Hon har _____ församlingens bögar (diskriminera).
90. Vi har _____ budskapet (höra).
91. Farmaceuterna är _____ (ovillig).
92. Han har _____ bävern (kastra).
93. Förtidspensionärer är _____ (sjuk).
94. Jag har _____ dörren (laga).
95. Potatisarna är _____ (gammal).
96. Han har _____ på en myndighet (arbeta).
97. Bordet är _____ (ny).
98. Du har _____ för nämndemännen (ljuga).
99. Det plundrade äldreboendet är _____ (dålig).
100. Jag har _____ äpplet (finna).

Bilaga 3: Huvudtestet - Sammanställning

Sammanstatta verb, utan (kända) lexikala distraktorer

Korreakta svar: fetstilta

Testord	I1	I2	I3	I4	I6	I7	I8	I9	I 10	I11	PILOT
3. köpt	köp	köper	köpa	köpat	köpt	köpt	köpt	köper	-	köpt	köpt
5. brutit	bryta	bryter	bryt	brytat	brytat	-	brutit	brytar	-	brytar	bryt
10. kastat	kast	kast	kast	kasta	kastat	kastat	kastat	kastar	-	kastar	kastat
16. skurit	skära	skär	skära	skär	skära	skärt	skärat	skärar	-	skärna	skärt
20. trott	tro	trorna	troa	troet	-	trot	trott	tror	-	tro	trott
28. stickat	stick	sticker	stick	stickan	stickt	stickit	stickt	sticker	-	stickar	stickt
42. bott	bor	bo	bo	bo	bott	bott	bott	bor	-	bor	bott
46. skrivit	skriver	skriver	skriva	skrivat	skrivit	skrivit	skrivit	skriver	skrivat	skriva	skrivit
48. handlat	handla	handlar	handla	handlat	handlat	handlat	handlt	handlar	-	handlar	handlat
51. läst	läsa	läser	läs	läsar	läst	läst	läst	läser	-	läsa	läst
53. slängt	släng	slänger	släng	slängat	slängt	slängt	slängt	slänger	slängt	slänga	slängt
58. ätit	äta	äter	ät	ätat	ätit	ätat	ätit	äter	-	äta	ätit
60. målat	måler	målar	mål	målat	målat	målat	målat	målar	målat	målar	målat
62. skalat	skala	skala	skal	skalen	skalat	skalat	skalat	skalar	-	skala	skalat
64. hittat	hitter	hittar	hitta	hitta	hittat	hittit	hittet	hitter	-	hittar	hittat
68. tappat	tapper	tapper	tapp	tappan	tappat	tappat	tappat	tapper	-	tappar	tappat
72. kokat	koka	koker	koka	koka	kokt	kokat	kokat	koker	-	kokar	kokat
74. tvättat	tvätta	tvätter	tvättar	tvätta	tvättat	tvättat	tvättat	tvätter	-	tvättar	tvättat
76. stekt	steker	steker	stekarn	steka	stekt	stekit	stekat	steker	-	stekar	stekt
78. ställt	ställer	ställer	ställa	ställa	ställt	ställt	ställt	ställer	-	ställer	ställt
80. gömt	gömma	gömmar	gömmarna	gömma	gömmat	gömmat	gömte	gömmar	-	gömmar	gömt
82. stängt	stäng	stänger	stänger	stäng	stängt	stängat	stängat	stänger	-	stängar	stängt
84. klippt	klipper	klipper	klippa	klippa	klippat	klippat	klippat	klipper	-	klippar	klippt
94. lagat	lagen	laga	laga	laga	lagit	lagat	lagt	lagar	-	lagar	lagat
100. funnit	fint	fin	fin	finnt	funnit	finnit	fint	fint	fint	finnt	finnat
Antal rätt	0/25	0/25	0/25	8/25	23/25	24/25	22/25	0/25	3/25	1/25	24/25

Sammanstatta verb, med kända lexikala distraktorer

Korrekta svar: fetstiltta

Kursiva testord: Distraktorer som testord (10 stycken)

Testord	I1	I2	I3	I4	I6	I7	I8	I9	I 10	I 11	PILOT
2. glömt	glöm	glömmte	glömm	glömmt	glömmt	glömmat	glömt	glömmar	-	glömmar	glömt
7. besökt	besöka	besöker	besöka	besökat	besökt	besökit	besökt	besöker	-	besökar	besökt
8. <i>impregnerat</i>	impregn	impregnera	impregne	impregnerat	impregnerat	-	impregnert	impregnerar	-	impregner	impregnerat
12. <i>ammatt</i>	am	ammer	amm	ammatt	ammatt	ammatt	ammatt	ammar	ammatt	ammar	ammatt
14. bytt ⁴	byta	byter	bytt	byttat	byttat	bytt	bytit	byter	-	bytar	byttat
18. <i>överklagat</i>	överklaga	överklagar	överklagan	överklagat	överklagat	överklagat	överklaget	överklagar	-	överklagar	överklagat
22. druckit	dricka	dricker	drickar	drickar	drickat	drickit	drikit	dricker	-	drickar	druckit
24. blivit	bli	blier	blev	bli	blivit	blit	bli	blir	-	blir	blivit
26. studerat	studera	studera	studerar	studera	studerat	studerat	studert	studerar	-	studerar	studerat
30. klätt	klä	kläre	klä	klä	klät	klät	klät	klär	-	kläa	klätt
32. skickat	skicka	skicker	skicket	skicka	skickat	skickat	skicket	skicker	-	skicka	skickat
34. lärt	lära	lärare	lär	lära	lärat	lärt	lärt	lära	-	lära	lärt
37. <i>anhållit</i>	anhåller	anhållar	anhåll	anhållat	anhållat	anhållat	anhållet	anhåller	-	anhålla	anhållat
39. bedömt	bedömer	bedömer	bedöma	bedömet	bedömt	bedömat	bedömt	bedömer	-	bedömnar	bedömt
41. <i>upptäckt</i>	upptäcker	upptäcker	upptäcker	upptäckt	upptäckt	upptäckt	upptäckt	upptäcker	-	upptäcka	upptäckt
44. <i>sövt</i>	sövde	söver	söv	sövat	sövat	sövit	sövitt	söver	-	sövar	sovit
55. suttit	sitter	sitter	satt	sittat	sutit	sittit	sittit	sitter	-	sittar	sittat
66. flyttat	flytta	flyttare	flytta	flyttan	flyttat	flyttit	flyttat	flytter	-	flyttar	flyttat
70. <i>spytt</i>	spy	spyer	spy	spyt	spit	spyt	spytt	spyer	-	spytarat	spyt
87. tagit	tar	tar	ta	ta	tagit	tagit	ta	tar	-	tar	tagit
89. <i>diskriminerat</i>	diskriminera	diskriminera	diskriminera	diskriminera	diskriminera	diskriminera	diskriminera	diskriminera	-	diskriminera	diskriminera
90. hört	hört	hörar	hör	hörat	hört	hört	hört	hörs	hört	hört	hört
92. <i>kastrerat</i>	kastrera	kastrera	kastrera	kastrer	kastrerat	-	kastrert	kaster	-	kastrerar	kastrerat
96. arbetat	arbetar	arbetar	arbets	arbetet	arbetat	arbetat	arbetet	arbetar	arbetat	arbetet	arbetat
98. <i>ljugit</i>	ljug	ljuger	ljug	ljuga	ljugat	ljugt	ljugat	ljuger	-	ljugar	ljugat
Antal rätt	1/25	0/25	2/25	14/25	25/25	23/25	23/25	0/25	3/25	3/25	25/25

⁴ alternativt *byttat* (dialektalt), även om det är osannolikt att det lärs ut

Predikativ kongruens, utan (kända) lexikala distraktorer

Korreakta svar: fetstilta

(Endast de blåmarkerade resultaten räknas)

Testord	I1	I2	I3	I4	I6	I7	I8	I 9	I 10	I11	PILOT
1. gammalt	gammal	gammal	gammal	gamla	gammalt	gammlt	gammalt	gammlat	gammalt	gammal	gammalt
6. gult	gul	gul	gul	gul	gul	gult	gula	gult	gult	gular	gult
9. vita	vita	vitare	vita	vita	vitta	vita	vita	vita	vita	vit	vita
11. röd	röd	röd	röd	röd	röd	röd	röda	röd	röd	röd	röd
13. gröna	grön	gröner	grönar	gröna	gröna	gröna	gröna	gröna	gröna	grön	gröna
15. smutsiga	smutsiga	smutsiger	smutsiger	smutsig	smutsiga	smutsiga	smutsiga	smutsiga	smutsiga	smutsig	smutsiga
17. låga	låga	låger	låga	låg	låga	låga	låga	låga	låga	låg	låga
19. stora	stor	storar	storarn	stora	stora	stora	stora	stora	stora	stor	stora
21. gula	gul	gula	gula	gula	gulla	gula	gula	gula	gula	gul	gula
23. blåa ⁵	blå	blå	blåa	blåa	blå	blåa	blåa	blåa	blåa	blå	blåa
25. nya	nya	nya	nya	nya	nya	nya	nya	nya	nya	ny	nya
27. gammal	gammal	gammla	gamla	gammal	gammal	gammal	gamla	gammal	gammal	gammal	gammal
36. smutsigt	smutsig	smutsig	smutsig	smutsig	smutsigt	smutsigt	smutsigt	smutsigt	smutsigt	smutsiga	smutsigt
43. svarta	svart	svartar	svarta	svarta	svarta	svarta	svarta	svarta	svarta	svart	svarta
61. röda	röd	röda	röda	röda	röda	röda	röda	röda	röda	röd	röda
63. grönt	grön	grön	grön	grön	grönt	grönt	grönt	grönt	grönt	gröna	grönt
69. gröna	grön	grönar	gröna	gröna	gröna	gröna	gröna	gröna	gröna	grön	gröna
75. goda	goda	goda	goda	goda	goda	goda	goda	goda	goda	god	goda
77. stor	stora	stor	stor	stor	stor	stor	stora	stor	stor	storar	stor
79. brunt	brun	brun	brun	brun	brun	brunt	bruna	brunt	brunt	brun	brunt
81. rena	rena	rener	rena	ren	rena	rena	rena	rena	rena	ren	ren
85. nya	ny	nya	nya	nya	ny	ny	nya	ny	nya	ny	nya
88. ny	ny	nya	ny	nya	ny	ny	nya	nya	ny	ny	ny
95. gamla	gammla	gammla	gamla	gamla	gammla	gammla	gmmla	gammla	gammla	gammal	gamla
97. nytt	ny	nya	ny	nyt	nytt	nytt	nytt	nyt	nyt	ny	nyt
Antal rätt					21/25		20/25	23/25	25/25		24/25

⁵ alternativt det dialektala *blå*, men det är osannolikt att denna form lärs ut

Predikativ kongruens, med kända lexikala distraktorer

Korreakta svar: fetstilt

Understruken: Två distraktorer (10 st)

Kursivt: Distraktorer som testord (5 st)

(Endast de blåmarkerade resultaten räknas)

Testord	I1	I2	I3	I4	I6	I7	I8	I 9	I 10	I11	PILOT
4. fint	fint	fina	finet	finna	fint	fint	fint	fint	fint	fina	fint
29. lång	lång	långer	lång	lång	lång	lång	lång	lång	lång	lång	lång
<u>31. unga</u>	ung	ungar	unga	unga	unga	unga	unga	unga	unga	ung	unga
33. <i>giriga</i>	girig	giriger	girigarn	giriga	giriga	giriga	giriga	giriga	giriga	giriger	giriga
<u>35. högt</u>	högt	höger	höga	högt	högt	högt	högt	högt	högt	höget	högt
<u>38. vackra</u>	vacker	vackare	vackarn	vacka	vackra	vackera	vackera	vackade	vackra	vackade	vackera
40. farliga	farliga	farliger	farligar	farliga	farliga	farliga	fartiga	farliga	farliga	farliga	farliga
45. <i>nervösa</i>	nervös	nervöser	nervös	nervös	nervösa	nervösa	nervösa	nervösa	nervösa	nervös	nervösa
47. hård	hård	hårda	hård	hård	hård	hård	håda	hård	-	hård	hård
49. dumt	dum	dumer	dum	dumt	dumma	dumt	duma	dumt	dumt	dum	dumt
50. <i>muntra</i>	munta	munter	munt	munter	muntra	-	-	munter	munta	munter	munter
<u>52. vackert</u>	vacker	vacka	vacket	vacker	vackert	vackert	vackert	vacker	vackrat	vacka	vackert
<u>54. snälla</u>	snäll	snälla	snälla	snäll	snälla	snälla	snälla	snälla	snälla	snäll	snälla
<u>56. lång</u>	lång	långer	lång	lång	lång	lång	långa	långa	lång	långet	lång
57. duktiga	duktiga	duktiger	duktigarn	duktig	duktiga	duktig	duktiga	duktiga	duktiga	duktiga	duktiga
<u>59. dåliga</u>	dålig	dåliger	dåliga	dåliga	dåliga	dålig	dåliga	dåliga	dåliga	dålig	dåliga
<u>65. tjocka</u>	tjock	tjock	tjocka	tjock	tjock	tjocka	tjocka	tjocka	tjocka	tjockt	tjocka
67. unga	ung	unger	unga	unga	unga	unga	unga	unga	unga	ung	ungar
<u>71. snygga</u>	snygga	snygger	snygga	snygg	snygga	snygga	snygga	snygga	snygga	snygg	snygg
73. fin	fin	fina	finet	fanns	fint	fin	fina	fin	fin	fina	fin
83. bruna	brun	brunar	bruna	bruna	bruna	bruna	bruna	bruna	bruna	brun	bruna
86. <i>trasigt</i>	trasigt	trasiger	trasig	trasig	trasigt	trasigt	trasigt	trasigt	trasigt	trasig	trasigt
91. <i>ovilliga</i>	ovilliga	ovillig	ovillig	ovilliga	ovilliga	oviliga	ovilliga	ovilliga	ovilliga	ovillig	ovilliga
93. sjuka	sjuk	sjuk	sjuka	sjuk	sjuka	sjuka	sjuka	sjuka	sjuka	sjuk	sjuka
<u>99. dåligt</u>	dålig	dåliger	dålig	dåliget	dåliga	dåligt	dåligt	dåligt	dåligt	dåliget	dåligt
Antal rätt totalt					22/25		21/25	21/25	24/25		22/25
Antal rätt, distraktorer som testord					5/5		4/5	4/5	5/5		4/5